

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0151/2010

10.5.2010

JELENTÉS

a közbeszerzéseket érintő új fejleményekről
2009/2175(INI)

Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság

Előadó: Heide Rühle

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	16
VÉLEMÉNY A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	22
VÉLEMÉNY A NEMZETKÖZI KERESKEDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	26
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE	30

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a közbeszerzéseket érintő új fejleményekről 2009/2175(INI)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különös tekintettel a Lisszaboni Szerződés által bevezetett módosításokra,
- tekintettel a közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásairól szóló 2004/18/EK és 2004/17/EK irányelvekre, valamint a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárásokról szóló 2007/66/EK irányelvre,
- tekintettel a Bizottság 2009. november 19-i, „A magán- és állami beruházások mobilizálása a gazdasági fellendülés és a hosszú távú szerkezeti változások érdekében: a köz-magán társulások fejlesztése“ című közleményére (COM(2009)0615),
- tekintettel a Bizottság 2009. május 5-i „Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez: A méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló nem kormányzati kereskedelmi rendszerek szerepe” című közleményére (COM(2009)0215),
- tekintettel a Bizottság 2008. július 16-i, „Környezetvédelmi szemléletű közbeszerzés“ című, közleményére (COM(2008)0400),
- tekintettel a közbeszerzésekre és koncessziókra vonatkozó közösségi jognak az Intézményesített PPP-kre (IPPP) való alkalmazásáról szóló, 2008. február 5-i bizottsági értelmező közleményre (C(2007)6661),
- tekintettel a „A kkv-k közbeszerzési eljárásokban való részvételét megkönnyítő legjobb gyakorlatok európai kódexe” című bizottsági belső munkadokumentumra (SEC(2008)2193),
- tekintettel a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló, 2006. augusztus 1-jei bizottsági értelmező közleményre¹,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának alábbi ítéleteire (CJEU):
  - a C-295/05 sz. Tragsa ügyben 2007. április 19-én hozott ítélet,
  - a C-532/08 sz. ír mentőszolgálatok ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet (Bizottság kontra Írország),
  - a C-324/07 sz. Coditel Brabant ügyben 2008. november 13-án hozott ítélet,
  - a C-480/06 sz. Stadtwerke Hamburg ügyben 2009. június 9-én hozott ítélet,
  - a C-206/08 sz. Eurawasser ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet,
  - a C-573/07 sz. Sea Srl ügyben 2009. október 9-én hozott ítélet,

---

¹ HL C 179., 2006.8.1., 2. o.

- a C-196/08 sz. Acoset ügyben 2009. október 15-én hozott ítélet,
  - a C-275/08 sz. Datenzentrale BW ügyben 2009. október 15-én hozott ítélet,
  - a C-451/08 sz. Helmut Müller ügyben 2010. március 25-én hozott ítélet,
- tekintettel a Régiók Bizottsága 2010. február 10-i, „Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez: A méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló nem kormányzati kereskedelmi rendszerek szerepe” című véleményére (RELEX-IV-026),
- tekintettel a következő tanulmányokra:
- „Evaluation of Public Procurement Directives Markt/2004/10/D Final Report”, Europe Economics, 2006. szeptember 15.,
  - „The Institutional Impacts of EU Legislation on Local and Regional Governments, A Case Study of the 199/31/EC Landfill Waste and 2004/18/EC Public Procurement Directives”, European Institute of Public Administration (EIPA), 2009. szeptember,
- tekintettel 2009. február 3-i, „Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében” című állásfoglalására¹,
- tekintettel a közbeszerzési jogszabályok átültetésével és végrehajtásával kapcsolatos sajátos problémákról és ezeknek a lisszaboni menetrendhez való viszonyáról szóló, 2007. június 20-i állásfoglalására²,
- tekintettel a magán- és közszféra közötti partnerségekről, valamint a közbeszerzésről és a koncessziókról szóló közösségi jogról szóló, 2006. október 26-i állásfoglalására³,
- tekintettel a tisztességes kereskedelemről és fejlesztésről szóló, 2006. július 6-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
- tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0151/2010),
- A. mivel a gazdasági és pénzügyi válság nyilvánvalóvá tette a közbeszerzések rendkívüli gazdasági jelentőségét, és mivel a válság helyi hatóságokra gyakorolt hatásai máris egyértelműen megmutatkoznak, és mivel a közigazgatási szervek csak akkor képesek

---

¹ HL C 067.E., 2010.3.18., 10. o.

² HL C 43E., 2008.6.12., 227. o.

³ HL C 313E., 2006.12.20., 447. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0320.

megfelelően ellátni feladataikat a köz érdekében, ha e területen számíthatnak a szükséges jogbiztonságra, a közbeszerzési eljárások pedig nem túl bonyolultak,

- B. mivel a jól működő közbeszerzési piac alapvető a belső piac számára, mind a határokon átnyúló verseny és az innováció ösztönzése, valamint a kis szén-dioxid-kibocsátású gazdaság előmozdítása, mind pedig optimális érték biztosítása érdekében a hatóságok számára,
- C. mivel a közbeszerzési jog arra szolgál, hogy szavatolja a közpénzek gazdaságos és hatékony kezelését, és hogy az érdeklődő vállalkozások egy nagyobb mértékben piaci alapú versenyben lehetőséget kapjanak arra, hogy közbeszerzési szerződésekhez juthassanak,
- D. mivel a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek 2004. évi felülvizsgálatának célja a vonatkozó eljárások egyszerűsítése, korszerűsítése és rugalmasabbá tétele, valamint a nagyobb jogbiztonság megteremtése volt,
- E. mivel a Lisszaboni Szerződés az Európai Unió elsődleges joganyagában elismerte a helyi és regionális önkormányzatokhoz való jogot, megerősítette a szubszidiaritást, és bevezette nemcsak a nemzeti parlamentek, hanem a Régiók Bizottságának az Európai Bíróság előtt való keresetindítási jogát is,
- F. mivel az Európai Bíróság e területen aránytalanul nagyszámú jogsértési ügyet vizsgált meg, ami azt jelzi, hogy sok tagállam számára nehézséget okoz a közbeszerzési irányelveknek való megfelelés,
- G. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződésben arra való tekintettel szerepel a szociális piacgazdaság fogalma, egy szociális záradék és egy általános érdekű szolgáltatásokról szóló jegyzőkönyv, amely meghatározza a közös uniós értékeket, hogy biztosítsák, hogy az európai politikák az európai polgárok kívánságainak megfelelő módon fejlődjenek,
- H. mivel a 94. számú ILO-egyezmény meghatározza, hogy az általános közbeszerzési szerződéseknek méltányos díjazást és olyan munkafeltételeket biztosító záradékokat kell tartalmazniuk, amelyek nem lehetnek kedvezőtlenebbek a kollektív szerződésekben meghatározott feltételeknél, például

Általános megjegyzések és ajánlások

1. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek 2004. évi felülvizsgálatának céljait mindeddig még nem sikerült elérni, különösen a közbeszerzési szabályok egyszerűsítését, valamint a nagyobb jogbiztonság megteremtését illetően; reményét fejezi ki azonban, hogy a legutóbbi európai bírósági ítéletek hozzájárulnak a rendezetlen jogi kérdések tisztázásához, és hogy csökken a fellebbezési eljárások száma; felszólítja a Bizottságot, hogy az európai szabályozás minden felülvizsgálatakor tartsa szem előtt és nyomatékosan érvényesítse a közbeszerzési eljárás egyszerűsítésének és szigorításának célját;
2. sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy a meglévő rendelkezések – a hiányos

végrehajtási intézkedésekkel nemzeti és regionális szinten, az Európai Bizottság számos, nem kötelező erejű jog („soft law”) alapú javaslatával, és a vonatkozó jogi rendelkezések európai bíróságok által történő értelmezésével együtt – összetett és zavaros szabályhalmaz létrejöttéhez vezetett, amely főként a közigazgatási intézményeket, a magánvállalkozásokat, valamint az általános érdekű szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat állítja olyan súlyos jogi problémák elé, amelyeket jelentős adminisztratív költségek vagy külső jogi tanácsadás igénybe vétele nélkül már nem tudnak megoldani; nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy orvosolja ezt a helyzetet, valamint hogy a jobb jogalkotásra irányuló kezdeményezés keretében vizsgálja meg a „soft law” körébe tartozó javaslatok hatásait, az ilyen jellegű javaslatokat korlátozza a kulcsfontosságú vonatkozásokra, illetve a szubszidiaritás és az arányosság alapján, az európai kormányzásról szóló 2001. évi fehér könyvben meghatározott öt elv (nyitottság, részvétel, elszámoltathatóság, eredményesség és következetesség) figyelembevételével értékelje azokat;

3. rámutat arra, hogy e tendencia következtében a közbeszerzést lefolytató hatóságoknak gyakran a politikai szükségletek elé kell rangsorolnia a jogbiztonságot, és – tekintettel az állami költségvetésekre nehezedő nyomásra – gyakran a legolcsóbb ajánlat benyújtójának kell odaítélnie a szerződést vagy a szolgáltatást, a gazdasági szempontból legelőnyösebb ajánlat helyett; attól tart, hogy ez gyengíteni fogja az EU innovációs bázisát és globális versenyképességét; szorgalmazza, hogy a Bizottság orvosolja ezt a helyzetet, és dolgozzon ki stratégiai intézkedéseket, amelyek felhatalmazzák a közbeszerzőket arra, hogy a leggazdaságosabb és a legjobb minőségű ajánlatoknak ítéljék oda a szerződéseket;
4. hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélése terén tett európai kezdeményezéseket hatékonyabban kell összehangolni annak érdekében, hogy azok ne veszélyeztessék a közbeszerzési szerződések odaítéléséről szóló irányelvekkel való koherenciát, és hogy a jogalkalmazókat ne állítsák jogi problémák elé; felhív az Európai Bizottságon belül a kötelező koordinációs intézkedések szükségességére, a közbeszerzésért felelős Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság vezetése és más érintett főigazgatóság részvétele mellett; ezért annak érdekében, hogy a vonatkozó jogi rendelkezések átláthatóbbá és felhasználóbaráttá váljanak, egységes internetes megjelenést és a szerződő hatóság számára rendszeres tájékoztatást kér;
5. kifogásolja a közbeszerzési szerződések odaítélésével foglalkozó, Bizottságon belüli tanácsadó csoport (ACPP) összetételével és munkájával, valamint a közbeszerzési piacok megnyitásával foglalkozó tanácsadó bizottság (CCO) szerepével és hatásköreivel kapcsolatos átláthatóság hiányát, és felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak biztosítására, hogy mind ennek a bizottságnak, mind pedig a köz-magán társulásokkal foglalkozó tervezett új tanácsadó bizottságnak kiegyensúlyozott összetétele legyen, beleértve a szakszervezeteket és az üzleti közösség képviselőit, és hogy azok átlátható módon működjenek; követeli, hogy az Európai Parlamentet megfelelően tájékoztassák és valamennyi szakaszban és a folyamat végén is rendelkezésre bocsássák az összes rendelkezésre álló információt;
6. úgy véli, hogy mivel a közbeszerzési szerződések közpénzeket érintenek, azoknak átláthatónak és a nyilvános ellenőrzésre nyitottnak kell lenniük; pontosításra kéri a

Bizottságot annak biztosítása érdekében, hogy a helyi és más hatóságok jogbiztonsággal rendelkezzenek, és tájékoztatni tudják polgáraikat szerződéses kötelezettségeikről;

7. hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési szerződéseket átlátható feltételek mellett ítéljék oda, amelyek szerint az érdekelt feleket egyenlő bánásmódban részesítik, valamint az ár és a projektteljesítmény közötti kapcsolat a legfontosabb kritérium annak érdekében, hogy a legjobb és nem csupán a legolcsóbb ajánlatot célozzák meg;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy végezze el a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek utólagos értékelését, figyelembe véve az e jelentésben megfogalmazott álláspontokat; elvárja, hogy e felülvizsgálatot valamennyi érdekelt fél teljes körű részvételével és az Európai Parlamenttel szoros együttműködve hajtsák végre; valamennyi felülvizsgálat esetében a közbeszerzési jog további széttagolásának megakadályozása érdekében javasolja, hogy a felülvizsgálat vegye figyelembe a teljes keretrendszert, és ölelje fel a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárásokról szóló irányelvet, valamint az irányelvet a felülvizsgálati eljárásokba átültető nemzeti jog elemzését; úgy véli, hogy jelenleg még nem lehet megítélni ennek az irányelvnek a gyakorlati hatásait, mivel azt még nem ültették át minden tagállamban a nemzeti jogba;

Közsférán belüli együttműködés

9. rámutat arra, hogy a 2009. december 1-jén hatályba lépett Lisszaboni Szerződés elsőként ismeri el az Európai Unió elsődleges joganyagában a regionális és helyi önkormányzati jogot (az Európai Unióról szóló Szerződés 4. cikkének (2) bekezdése); hangsúlyozza, hogy az Európai Bíróság több ítéletében foglalkozott már a helyi önkormányzati joggal, és egyértelművé tette, hogy „a közjogi alanyok közfeladataikat saját eszközökkel és más közjogi hatóságokkal együttműködve is végrehajthatják” (C-324/07 sz. ügy ítélete); felhívja a figyelmet ezen kívül az Európai Bíróság nagytanácsának 2009. június 9-i ítéletére (C-480/06 sz. ügy), amely kiegészítésül rögzítette, hogy a közösségi jog egyáltalán nem kötelezi a hatóságokat arra, hogy közszolgálati feladataik közös ellátásához valamely meghatározott jogi formát vegyenek igénybe; az olyan közsférán belüli partnerségeket, mint az önkormányzatok közötti együttműködési megállapodásokat és a nemzeti szintű együttműködési formákat, a következő feltételek együttes teljesülése esetén ennek következtében úgy tekinti, hogy azok nem tartoznak a közbeszerzési jogszabályok hatálya alá:

– a partnerség célja egy minden érintett helyi önkormányzat számára kötelező közszolgáltatási feladat ellátása,

– a tevékenységet kizárólag közjogi alanyok látják el magánszemélyek vagy vállalkozások közreműködése nélkül, valamint

– a tevékenységet lényegében az érintett közhatóságok nevében végzik;

10. rámutat arra, hogy a Bizottság pontosította, hogy nem minden hatósági intézkedés tartozik a közbeszerzési jog hatálya alá, és hogy amíg az európai jog rendelkezései nem írják elő piac létrehozását egy bizonyos területen, addig a tagállamok dönthetnek arról, hogy kívánnak-e, illetve milyen mértékben kívánnak saját maguk közfeladatokat ellátni;

11. rámutat, hogy az EB fent említett ítéletének következtetései nem csak közvetlenül érvényesek az önkormányzatok együttműködésére, hanem általános érvényűek, vagyis más közületi ajánlatkérők együttműködésére is alkalmazhatók;
12. rámutat arra, hogy az Európai Bíróság 2009. szeptember 10-i ítéletében (C-573/07) úgy határozott, hogy egy addig köztulajdonban álló társaság tőkéjének magánbefektetők előtti megnyitását csak akkor lehet figyelembe venni, ha az állami tőketársaság jellege megváltozik a szerződés érvényességének időszaka alatt, és ezáltal megváltoznak a szerződés alapvető feltételei és új közbeszerzés válik szükségessé; megjegyzi, hogy az EB joggyakorlatának következtében fontos előrelépések történtek a közszférán belüli együttműködés szabályai tekintetében, és üdvözli a Bíróság ezen a területen nemrégiben hozott ítéleteit; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy széles körben tegyék elérhetővé ezeknek az ítéleteknek a jogi következményeit;

Szolgáltatási koncessziók

13. rámutat arra, hogy a 2004/17/EK irányelv 1. cikke (3) bekezdésének b) pontja, valamint a 2004/18/EK irányelv 4. cikke szerint a szolgáltatási koncesszió olyan szerződés, amely esetében „a szolgáltatás ellenszolgáltatása vagy kizárólag a szolgáltatás hasznosításának joga, vagy e jog pénzbeli ellenszolgáltatással együtt”; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatási koncessziók azért nem tartoznak a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek hatálya alá, hogy az ajánlatkérők és az ajánlattevők rugalmasabb mozgástérhez jussanak; emlékeztet arra, hogy az Európai Bíróság több ítéletében is megerősítette, hogy a szolgáltatási koncessziók nem tartoznak ezen irányelvek hatálya alá, az Európai Unió működéséről szóló szerződés általános elvei (a megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód és az átláthatóság elve) azonban ezekre a koncessziókra is vonatkoznak, és hogy az ajánlatkérő szervek számára továbbra is lehetővé kell tenni, hogy a szolgáltatásnyújtásról koncesszió útján gondoskodjanak, ha úgy ítélik meg, hogy az az érintett közszolgáltatás biztosításának legjobb módja, és ezt akkor is megtehessek, ha a hasznosítással járó kockázat a szolgáltatás szervezésének közjogi kialakítása miatt jelentősen korlátozott, ezt a korlátozott működtetési kockázatot azonban teljes egészében átvállalja az ajánlattevő (a C-206/08. sz. ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítélet, 72–75. pontok);
14. tudomásul veszi a köz-magán társulások fejlesztéséről szóló, 2009. november 19-i bizottsági közleményt és nagy érdeklődéssel várja a hatásvizsgálatot; elvárja, hogy a Bizottság levonja a tanulságot a köz-magán társulások kudarcaiból; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatási koncessziók esetében megfelelően figyelembe kell venni mind az eljárások összetettségét, mind pedig a jogi kultúra és a joggyakorlat tekintetében a tagállamok közötti jelentős különbségeket; úgy véli, hogy a közbeszerzési szerződésekről szóló, 2004. évi irányelvekkel és az Európai Bíróság kiegészítő ítélkezési gyakorlatával jött létre a „szolgáltatási koncesszió” fogalmának és annak jogi keretének meghatározása; kitart amellett, hogy egy szolgáltatási koncessziókkal foglalkozó jogi aktusra irányuló esetleges javaslat csak a belső piac működésében bekövetkezett torzulások orvoslása céljából lehetne indokolt; ilyen torzulásokat azonban egyelőre nem azonosítottak, és ezért a szolgáltatási koncessziókról szóló jogi aktus mindaddig szükségtelen, amíg nem a belső piac működésének valamely azonosítható javítására irányul;

A köz- és magánszféra közötti partnerségek

15. üdvözli azoknak a feltételeknek a jogi tisztázását, amelyek mellett a közbeszerzési jog az intézményesített köz-magán társulások esetében alkalmazandó, tekintettel arra, hogy a Bizottság 2009. november 19-i közleményében milyen nagy jelentőséget tulajdonít ezeknek a társulásoknak az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, a megújuló energiák és a fenntartható közlekedés előmozdításában; rámutat arra, hogy a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek mindig akkor alkalmazhatók, amikor egy bármilyen kis mértékű magánrészesedéssel rendelkező vállalkozást kívánnak megbízni; hangsúlyozza azonban, hogy a Bizottság 2008. február 5-i közleményében és az EB 2009. október 15-i ítéletében (C-196/08. sz. ügy) világossá tette, hogy a kettős közbeszerzési eljárás nem kívánalom a szerződéseknek az újonnan létrehozott köz- és magánszféra közötti partnerségek számára történő odaítélésével vagy bizonyos feladatoknak a rájuk történő ruházásával kapcsolatban, de az összes alábbi feltételnek meg kell felelni azelőtt, hogy egy koncessziót közbeszerzési eljárás nélkül egy konkrétan erre a célra létrehozott, vegyesen köz- és magántulajdonban álló vállalkozásnak ítéljenek oda:

- miután megvizsgálták a pénzügyi, műszaki, működési és adminisztratív követelményeket, valamint az ajánlatnak az elvégzendő szolgáltatással kapcsolatos jellemzőit, a magánszférabeli partnert átlátható eljárással kell kiválasztani, a szerződés előzetes közzététele mellett;

a vegyesen köz- és magántulajdonban álló vállalkozás fő tevékenysége a koncesszió teljes időtartama alatt változatlan marad. Az Európai Bíróság szerint az e fő tevékenység vagy az elvégzendő feladat jelentős módosulása esetén új, párhuzamos közbeszerzési eljárás indítása szükséges;

ezért úgy véli, hogy a közbeszerzési jognak az intézményesített, magán- és közsféra közötti partnerségekre történő alkalmazásának kérdése tisztázódott, és kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e vonatkozásban adjanak ki nyilatkozatokat;

16. hangsúlyozza azonban, hogy a közelmúltbeli pénzügyi válság új megvilágításba helyezte azokat a módszereket, amelyekkel a magán- és közsféra közötti partnerségeket gyakorta finanszírozzák, illetve a pénzügyi kockázatok megosztásának módját; kéri a Bizottságot, hogy megfelelően értékelje a magán- és közsféra közötti partnerségek létrehozásával járó pénzügyi kockázatokat;

Várostervezés/városfejlesztés

17. üdvözli az EB C-451/08. számú ítéletét; úgy véli, hogy az irányelv széleskörű és nagyra törő céljait figyelembe kell venni az irányelv értelmezése során, de nem szabad azt feltételezni, hogy az intézkedés céljára való tekintettel hatályát a végtelenségig ki lehet terjeszteni, mivel különben fennállna annak a veszélye, hogy minden városépítészeti tevékenység az irányelv hatálya alá tartozna, mivel a beépítési lehetőségeket szabályozó intézkedések azok természetéből adódóan alapvetően módosítják az adott ingatlanok értékét; úgy véli, hogy a közbeszerzési jog az utóbbi években olyan területekre hatolt be, amelyek eredetileg nem tartoztak a hatósági közbeszerzés körébe, és ezért javasolja, hogy a beszerzés kritériumát a közbeszerzési törvény alkalmazása során ismét

helyezzék erőteljesebben előtérbe;

Küszöbérték alatti közbeszerzés

18. emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament peres fél és mielőbb döntést vár abban az eljárásban, amely azon 2006. augusztus 1-jei bizottsági értelmező közleménnyel szemben a Bírósághoz benyújtott, Németország kontra Bizottság keresettel indult, amely a közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek rendelkezései alá nem, vagy csak részben tartozó közbeszerzési szerződések odaítélésére alkalmazandó közösségi jogról szól;

Mikro-, kis- és középvállalkozások

19. kéri a Bizottságot, hogy értékelje a közbeszerzési irányelvek mikro-, kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatását, különösen alvállalkozói szerepkörükben, és az irányelvek jövőbeni felülvizsgálatához értékelje, hogy szükség van-e az alvállalkozói szerződések odaítélése tekintetében további szabályokra kifejezetten annak elkerülése érdekében, hogy a kkv-k mint alvállalkozók rosszabb feltételekhez jussanak, mint a közbeszerzési szerződés fővállalkozója;
20. felhívja a Bizottságot, hogy egyszerűsítse a közbeszerzési eljárásokat, hogy mentesítse mind a helyi önkormányzatokat, mind a vállalatokat az alól, hogy pusztán bürokratikus kérdésekre nagy mennyiségű időt és pénzt kelljen fordítaniuk; hangsúlyozza, hogy az eljárások egyszerűsítése folytán a kkv-k könnyebben hozzá fognak férni az ilyen szerződésekhez, és képesek lesznek azokban egyenlőbb és méltányosabb módon részt venni;
21. úgy véli, hogy az alvállalkozás a munkaszervezés olyan formája, amely illeszkedik az építési beruházások kivitelezésének sajátos szempontjaihoz; hangsúlyozza, hogy az alvállalkozói szerződésnek tiszteletben kell tartania a fővállalkozók számára megszabott minden kötelezettséget, különösen a munkajogot és a munkavédelmet illetően; e célt szem előtt tartva tanácsos lenne kapcsolatot megállapítani a vállalkozó és az alvállalkozó között a felelősség tekintetében;
22. az alternatív ajánlatok (vagy változatok) módszeres engedélyezése mellett száll síkra; emlékeztet arra, hogy a kiírási feltételek, különösen az alternatív ajánlatok engedélyezése, döntőek az innovatív megoldások elősegítése és elterjesztése szempontjából; hangsúlyozza, hogy a teljesítményre vonatkozó és funkcionális követelményeket is tartalmazó feladatleírás és a változatok kifejezett engedélyezése lehetőséget ad az ajánlattevőknek arra, hogy innovatív megoldásokat javasoljanak;
23. ösztönöz arra, hogy létrehozzanak egy egységes internetes hozzáférési portált a közbeszerzésekre vonatkozó valamennyi információ tárolására, amely minden ajánlati felhívás tekintetében gyűjtőhálózatot jelent; megjegyzi, hogy ennek célja a vállalkozások képzése, tájékoztatása és közbeszerzések felé orientálása, és az alkalmazandó jogszabályi keret magyarázata, különös tekintettel a kkv-kra (amelyek általában nem rendelkeznek nagy mennyiségű, a közbeszerzésekhez kapcsolódó terminológia és eljárások terén szakértelemmel rendelkező munkaerővel, és

adminisztrációs forrásokkal), és hogy a szakosodott segítő szolgálatok is támogathatnák a kkv-kat annak felmérésében, hogy ténylegesen képesek-e eleget tenni a felhívás feltételeinek, és amennyiben igen, a jelentkezési dokumentáció kitöltésében is;

24. megállapítja, hogy a kkv-k számára nehézséget okoz a közbeszerzési piacokhoz való hozzáférés, és többet kellene tenni egy „kkv-stratégia” kidolgozásáért; ezért e stratégia részeként felszólítja a tagállamokat, hogy az ajánlatkérőkkel együtt dolgozzanak adott esetben az alvállalkozási lehetőségek ösztönzésén, dolgozzanak ki és terjesszenek elő legjobb gyakorlatnak minősülő technikákat, kerüljék a túlzott mértékben előíró jellegű előminősítő eljárásokat, az ajánlati dokumentációkban használjanak szabványokat annak biztosítása érdekében, hogy a szállítóknak ne kelljen a nulláról indulniuk, és hozzanak létre egy központi hirdetési portált a szerződések számára; felszólítja a Bizottságot arra is, hogy vegye számba e terület tagállami kezdeményezéseit, és ösztönözze a kisvállalkozói intézkedéscsomaghoz („Small Business Act”) tartozó legjobb gyakorlatok európai kódexének szélesebb körben történő terjesztését;
25. arra biztatja a tagállamokat, hogy népszerűsítsék a néhány országban már kialakított szállítói fejlesztési programot; megállapítja, hogy ez az eszköz felhasználható a szállítók és a beszerzők közötti párbeszéd ösztönzésére, lehetővé téve a szereplők számára, hogy a beszerzési folyamat korai szakaszában találkozzanak; hangsúlyozza, hogy egy ilyen mechanizmus alapvető az innováció ösztönzéséhez és a kkv-k közbeszerzési piacokhoz való hozzáféréseinek javításához;
26. sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen többet az európai kkv-k nemzetközi közbeszerzésekben betöltött szerepének növelése érdekében, és fokozza erőfeszítéseit az európai kkv-kkal szembeni megkülönböztetés megelőzésére azáltal, hogy az egyes GPA-tagok (például az USA és Kanada) által alkalmazott egyedi rendelkezésekhez hasonlókat vezet be; megállapítja, hogy a mind az átláthatóság, mind a nemzeti közbeszerzési piacokhoz való hozzáférés javítását célzó intézkedések hozzásegítenék a kkv-kat az e piacokhoz való hozzáféréshez;
27. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a WTO újratárgyalt kormányzati beszerzési megállapodásába (GPA) olyan záradék kerüljön, amely lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélésekor előnyben részesítsék a kkv-kat, összhangban a megállapodás más aláíró államai által alkalmazott rendelkezésekkel;

Zöld közbeszerzés

28. felhívja a figyelmet a közbeszerzések éghajlat- és környezetvédelem, energiahatékonyság, valamint innováció szempontjából betöltött kiemelkedő jelentőségére, és megerősíti, hogy a hatóságokat ösztönözni és képessé kell tenni arra, hogy a közbeszerzéseket környezeti, társadalmi és egyéb kritériumokra alapozzák; üdvözli a hatóságok és más közigazgatási intézmények számára a fenntartható beszerzés terén nyújtott gyakorlati segítséget; felkéri a Bizottságot, hogy értékelje a zöld közbeszerzésnek a fenntartható fejlődést előmozdító eszközként történő felhasználását;
29. megismétli korábbi, 2009. februári jelentésében a Bizottsághoz intézett felhívását, hogy az készítsen a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésről szóló kézikönyvet,

amelynek gyakorlati példákkal kell szemléltetnie a kockázatok és hasznok piaci feltételeknek megfelelő megosztását; úgy véli ezen túlmenően, hogy a szellemi tulajdonjogokkal a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésben részt vevő vállalatokat kell felruházni, ami elősegítené a megegyezést a hatóságok körében, és ösztönözné a szállítók kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzési eljárásokban való részvételét;

30. üdvözli az Európai Bizottság EMAS információs szolgálatának felállítását, amely gyakorlati tájékoztatást és támogatást nyújt a vállalatok és más szervezetek számára környezeti teljesítményük értékelésével, az arra vonatkozó jelentéstétellel és a teljesítményük javításával kapcsolatban a közbeszerzés során; felszólítja a Bizottságot, hogy mérlegelje egy általánosabb internetes portál fejlesztését, amely gyakorlati tanáccsal és támogatással láthatná el a közbeszerzési folyamat felhasználóit, különösen az összetett és együttműködésen alapuló közbeszerzési eljárásokban részt vevő szereplőket;

Társadalmilag felelős közbeszerzés

31. hangsúlyozza az érthetőségnek a társadalmilag felelős közbeszerzés területén tapasztalható hiányát, és felszólítja a Bizottságot, hogy kézikönyvek formájában nyújtson segítséget ezen a területen; ezzel összefüggésben rámutat a Lisszaboni Szerződés, valamint az Alapjogi Charta által megváltoztatott keretfeltételekre, és elvárja, hogy a Bizottság a vonatkozó rendelkezéseket megfelelően végrehajtsa; hangsúlyozza azon problémát, hogy a társadalmi kritériumok a gyártási folyamatra vonatkoznak, hatásaik a végtermékben ezért legtöbbször nem ismerhetők fel, és a globalizált gyártási folyamatok és bonyolult szállítási láncok nehezen ellenőrizhetővé teszik a kritériumoknak való megfelelést; a társadalmilag felelős közbeszerzés területén ezért szintén elvárja pontos és ellenőrizhető kritériumok kidolgozását, illetve termékspecifikus kritériumokat tartalmazó adatbank létrehozását; hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérő szervek számára nehézséget okoz és költségeket teremt az ilyen feltételek betartásának ellenőrzése, és felszólítja a Bizottságot, hogy ajánljon fel megfelelő támogatást, illetve támogassa a szállítási láncok megbízhatóságát igazoló eszközöket;
32. felszólítja a Bizottságot annak egyértelmű meghatározására, hogy a hatóságok a közbeszerzési szerződések odaítélését alapozhatják olyan társadalmi kritériumokra, mint például a vonatkozó szokásos bérek kifizetése és egyéb követelmények; felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat vagy egyéb, a hatóságok és más közigazgatási intézmények számára a fenntartható beszerzés terén nyújtott gyakorlati segítséget, és arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a tudatosítás céljából gyakran szervezzenek oktatóprogramokat és kampányokat; támogatja azt az átlátható folyamatot, amelynek célja a lényeges kritériumoknak a tagállamok és a helyi hatóságok bevonásával történő továbbfejlesztése; hangsúlyozza, hogy épp a társadalmi kritériumok területén ígérkezik sikeresnek egy ilyen folyamat;
33. felszólítja a Bizottságot, hogy biztassa a hatóságokat közbeszerzési eljárásaikban és beszerzési politikáikban méltányos kereskedelmi kritériumok használatára a méltányos kereskedelemről és fejlődésről szóló, 2006. július 6-i európai parlamenti állásfoglalásban és a közelmúltbeli, 2009. május 5-i európai bizottsági közleményben

elismeri fogalommeghatározás alapján; megismétli a Bizottsághoz intézett korábbi felhívását, hogy mozdítsa elő ilyen kritériumok alkalmazását, például azáltal, hogy építő jellegű iránymutatást készít a méltányos kereskedelmen alapuló közbeszerzésről; üdvözlö a Régiók Bizottsága 2010. február 11-i véleményének egyhangú elfogadását, amely a méltányos kereskedelemre vonatkozó közös európai stratégia kialakítását szorgalmazza a helyi és regionális hatóságok számára;

Gyakorlati segítség: adatbank és tanfolyamok

34. felszólít egy – elsősorban környezeti és társadalmi kritériumokra vonatkozó – szabványokat tartalmazó adatbank létrehozására, amelyet a hatóságok számára elérhetővé kell tenni, biztosítva ezzel, hogy megfelelő útmutatás és világos szabályrendszer segítse őket az ajánlattételi felhívások elkészítésekor, és könnyen ellenőrizni tudják a felhívások vonatkozó szabványnak való megfelelést; elvárja, hogy a tagállamok és az összes érdekelt teljes mértékben bevonják ebbe a folyamatba; megjegyzi, hogy ennek az alulról felfelé haladó folyamatnak figyelembe kell vennie a helyi, regionális és nemzeti szinten gyakran meglévő értékes tapasztalatokat és tudást; felhívja továbbá a számos különböző regionális, nemzeti, európai és nemzetközi jelölés következtében kialakuló piaci szétaprózódás innovációra és kutatásra gyakorolt negatív hatásaira;
35. megállapítja, hogy a szabványok fontosak a közbeszerzésben, mivel segíthetnek a közbeszerzőknek céljaik elérésében azáltal, hogy lehetővé teszik számukra kipróbált és ellenőrzött folyamatok alkalmazását a termékek és szolgáltatások beszerzésére, ami költséghatékonyabb pályázati eljárást eredményez, és biztosítja, hogy a közbeszerzés megfeleljen az egyéb politikai célkitűzéseknek, mint amilyen például a fenntarthatóság vagy a kisvállalkozásoktól történő beszerzés;
37. elismeri, hogy a képzés, valamint a hatóságok és az Európai Bizottság közötti tapasztalatcsere alapvető a közbeszerzési piac egyes összetett problémáinak leküzdéséhez; aggódik azonban amiatt, hogy az állami költségvetések szűkülése megghiúsíthatja ezeket a kezdeményezéseket; ezért felszólítja a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy használják fel a jelenleg rendelkezésükre álló forrásokat és mechanizmusokat, mint például a szolgáltatási irányelvben tervbe vett szakértői értékelést annak ösztönzésére, hogy valamely régió közbeszerzési szakértőinek kis csoportjai felülvizsgálják egy másik uniós régió tevékenységeit, ami segíthet a bizalom megteremtésében és a legjobb gyakorlatok különböző tagállamok körében történő létrehozásában;
36. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szervezzenek tanfolyamokat és figyelemfelkeltő kampányokat a helyi hatóságok és politikai döntéshozók számára, és hogy vonják be a többi érdekeltet, különösen a szociális szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat;

Regionális fejlesztés

38. hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló éves

jelentéseiben – így a 2008-as pénzügyi évről szóló éves jelentésében is – rendszeresen megállapítja, hogy a strukturális alapokból és a kohéziós alapból társfinanszírozott európai projektek megvalósítása során előforduló hibák vagy szabálytalanságok két fő oka közül az egyik az uniós közbeszerzési szabályok be nem tartása; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a szabálytalanságok gyakran az uniós szabályok nem megfelelő átültetéséből és a tagállamok által alkalmazott szabályozás eltéréseiből erednek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a regionális és helyi hatóságokkal együttműködve vizsgálják felül a közbeszerzésre vonatkozó különböző szabályozásokat e szabályok egységesítése és a közbeszerzés teljes jogi keretének egyszerűsítése érdekében, elsősorban a hibakockázat csökkentésének és a strukturális alapok hatékonyabb felhasználása biztosításának céljából;

39. úgy véli, hogy nem csupán a költségek és az összetettség jelenthetnek korlátozó tényezőket, hanem a közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges idő, valamint a különböző szereplők által gyakran hátráltatott, hosszadalmas fellebbezési eljárások formáját öltő bírósági eljárások kockázata is, következésképpen üdvözi, hogy a gazdasági fellendülési terv lehetővé teszi, hogy a nagyobb közbeszerzési projektekre a közbeszerzésről szóló irányelvekben meghatározott eljárások gyorsított változatait alkalmazzák 2009-ben és 2010-ben; felhívja a tagállamokat, hogy használják ki az eljárást, és nyújtsanak segítséget a helyi és regionális hatóságok számára ezen eljárások végrehajtásában és alkalmazásában, minden esetben biztosítva a rendes közbeszerzési szabályokkal és rendeletekkel való összhangot;
40. felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg a strukturális alapokkal kapcsolatban a gyorsított eljárások alkalmazásának lehetőségét a 2010 utáni időszakra is, valamint a beruházások serkentése érdekében az ideiglenes küszöbérték-emelés meghosszabbításának lehetőségét;

Nemzetközi kereskedelem

41. hangsúlyozza, hogy a belső piac és a nemzetközi piacok egyre nagyobb mértékben egymásba fonódnak; e tekintetben úgy véli, hogy a belső piaci jogalkotóknak és az Unió nemzetközi kereskedelmi tárgyalóinak tevékenységük ellátása során tekintetbe kell venniük a lehetséges kölcsönös következményeket, továbbá olyan következetes politikát kell követniük, amelynek mindenkor az Unió értékeinek – így az átláthatóság, a korrupcióval való meggyőződéses szembehelyezkedés és a szociális és emberi jogok támogatása – előmozdítására kell irányulnia a közbeszerzési politikákat illetően; felkéri a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot, hogy a szinergiahatások ösztönzése érdekében tartsanak közös megbeszéléseket;
42. hangsúlyozza, hogy a megfelelő kormányzati beszerzési keret előfeltételét képezi a tisztességes és szabad versenyre irányuló piacnak, és segít a korrupció leküzdésében;
43. kiemeli továbbá az Európai Unió nemzetközi közbeszerzések területére vonatkozó kötelezettségvállalásaival összefüggésben, hogy meg kell erősíteni a korrupció elleni mechanizmusokat ezen a téren, és felhívja a figyelmet arra, hogy az erőfeszítéseket a közpénzek átlátható és tisztességes felhasználásának biztosítására kell összpontosítani;

44. sürgeti a GPA-bizottság 22 megfigyelő státuszú államát, hogy gyorsítsák meg a GPA-hoz való csatlakozási eljárásukat;
45. felhívja a Bizottságot, azon lehetőség felmérésére, hogy a nemzetközi partnerekkel kötött közbeszerzési megállapodásokba olyan rendelkezéseket illesszenek be, amelyek előírják az egyezményekben és nemzetközi megállapodásokban rögzített alapvető emberi jogi kötelezettségek betartását;
46. miközben globális szinten erőteljesen érvel a közbeszerzések területére vonatkozó protekcionista intézkedések ellen, e téren határozottan hisz a viszonyosság és az arányosság elvében; felhívja a Bizottságot, hogy partnereink arra történő ösztönzése érdekében, hogy az európai vállalkozások számára kölcsönös és arányos piaci hozzáférést kínáljanak, vegye fontolóra az EU közbeszerzési piacának egyes részeihez történő hozzáférést érintő arányos és célzott korlátozások bevezetését azon kereskedelmi partnerekre vonatkozóan, amelyek az uniós piac nyitottságát élvezik, ugyanakkor saját piacaikat nem szándékoznak megnyitni az uniós vállalkozások előtt;
47. felhívja a figyelmet a 2004/17/EK irányelv 58. és 59. cikkének rendelkezéseire; felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a Bizottság azon problémákról történő tájékoztatásának lehetőségét, hogy vállalkozásaik nem jelenhetnek meg harmadik országok piacain, továbbá felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon hatékony intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az Unió vállalkozásai valóban hozzáférjenek a harmadik országok piacaihoz;
48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Az Európai Unióban az áruk és szolgáltatások közbeszerzésének éves forgalma meghaladja a bruttó hazai termék 16%-át, illetve több mint 1500 milliárd euróra rúg.¹ A határokon átnyúló közbeszerzések hozzávetőleg 3 százalékot elérő aránya mindazonáltal csekélynek tekinthető. A közbeszerzés elsődleges feladata, hogy gazdaságosan és költségkímélő módon szerezze be a közfeladatok ellátásához szükséges árukat és szolgáltatásokat.

Az állam azonban nem olyan, mint bármely más piaci szereplő, hanem különös felelősséget visel, mivel közpénzeket kezel. A közbeszerzésnek, ahol erre lehetőség nyílik, hozzá kellene járulnia a nagy kihívások megoldásához: az egész világra kiterjedő gazdasági és pénzügyi válság, az éghajlatváltozás és a déli országokban a növekvő szegénység leküzdéséhez.

Az ajánlatkérők kétségkívül hasznot húznak az európai egységes piacból és annak szabályaiból: a nagyobb piacok a választás nagyobb szabadságát teremtik meg, amely alacsonyabb költségeket és jobb minőséget eredményezhet; a nagyobb átláthatóság a korrupció és a csalás leküzdésében segít; a határokat átívelő együttműködés révén pedig új intézkedési lehetőségek és tapasztalatok jönnek létre.

A közbeszerzéseknek azonban van fonákja is: sok tagállamban a regionális és önkormányzati intézmények számítanak a legnagyobb ajánlatkérő szervnek, és épp ezekkel az intézményekkel kapcsolatban mutatkozik meg a jelenlegi gazdasági válságban, hogy a közösségi közbeszerzési irányelvek megnyirbálják az intézkedési lehetőségeket, illetve drágítják és lassítják a megbízások odaítélését.

Az ajánlattevők, mindenekelőtt a kis- és középvállalkozások is megsínylik a bürokratikus eljárást és a hiányzó jogbiztonságot. Számos tanulmány bizonyítja a járulékos költségeket, illetve az eljárások hosszabb időtartamát, ezekre itt azonban nem tudunk részletesen kitérni.

Jogi bizonytalanságok

Ennek a fejlődésnek az okai különböző szinteken keresendők. A közbeszerzésről szóló irányelvek 2004. évi felülvizsgálatának célja a közbeszerzés egyszerűsítése, korszerűsítése, és rugalmasabbá tétele volt. A felülvizsgálat azonban ezt a célját nem érte el.

Egyrészt az irányelvek maguk sem elég világosak néhány pontban, a Tanácsban és a Parlamentben pedig a politikai nézetkülönbségek eredményeként a jogi szövegben formális kompromisszumok, hiányosságok és összefüggéstelenségek fordulnak elő.

Másrészt a tagállamokban a végrehajtás sok időt vett igénybe, az irányelveket az átültetés során gyakran még tovább szigorították, kiegészítő kritériumokat vezettek be, ezzel szemben nem vettek át néhány eszközt, amely az irányelvek rugalmasabb tételét szolgálta volna; röviden, az átültetésre nem az irányelvek szövegével egyező módon került sor.

A jogbizonytalanságok számos fellebbezési eljárást, továbbá sok eljárást eredményeztek a nemzeti bíróságokon és az Európai Bíróságon. Az Európai Bíróság részéről alkalmazott joggyakorlattal és az Európai Bizottság által alkalmazott nem kötelező erejű joggal („soft law”) próbálták meg a joghézagokat megszüntetni, ez azonban nem javította az áttekinthetőséget.

---

¹ A Nemzetközi Valutaalap 2006. évre vonatkozó adatai, az Európai Unió nominális bruttó hazai terméke millió USA-dollárban megadva a 2007. októberi árfolyam alapján: 14 609 840 millió USD. - Még akkor is, ha ennek kis részét védelmi vonatkozású árukra fordítják.

Mindennek eredményeként összetett jogi rendszer jött létre, amely főként a kisebb városokat és községeket, valamint a kis- és közép vállalkozásokat állítja olyan súlyos jogi problémák elé, amelyeket nagy ráfordítások vagy külső jogi tanácsadás nélkül már nem tudnak megoldani, a jogbizonytalanságok vagy a fenyegető jogviták miatt pedig fontos közbeszerzési projektek állnak. Alig van még olyan terület, ahol ennyi jogvita fordul elő. A közbeszerzési szabályok helytelen alkalmazása a leggyakoribb hibaforrások közé tartozik az európai strukturális alapok területén.

A jogviták fő területeit többek között a közzféra szereplői közötti partnerségi kapcsolatok, a városrendezés (a szociális lakásépítés is) és a szolgáltatási koncessziók jelentik. De léteznek pontatlanságok a magán és közzféra közötti partnerségek, a „méltányos kereskedelemről” származó termékek beszerzése, illetve a küszöbértékek alatt a közbeszerzési irányelvek alkalmazásának területén, továbbá a szociális kritériumok alkalmazásának lehetőségével, például az egyenlő bérezéssel, a nemek közötti egyenlőséggel, a kollektív szerződések betartásával, továbbá a közbeszerzések keretében a tartósan munkanélküliek vagy a munkát nehezen találó fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatban is.

Hiányzó koordináció az Európai Bizottságon belül

Ráadásul az Európai Bizottságon belül hiányzik a koordináció. Számos hatóság a közbeszerzést olyan célok elérésére szolgáló eszközként „fedezte fel”, amelyekhez az Európai Unió egyébként nem rendelkezik elegendő pénzügyi erőforrással vagy a törvény szerinti hatáskörrel. Természetesen célszerű az ajánlatkérő szervezetet bátorítani és támogatni abban, hogy a beszerzést ökológiai és társadalmi szempontból felelős módon bonyolítsák le, valamint támogassák a kutatást és az innovációt. Azonban a számtalan kezdeményezés nem járul hozzá a jogi egyértelműséghez, és ezzel aláássa a támogatandó célt. A parttalaná váló „soft law” eszközök pedig további jogszabályi következetlenségeket okoznak.

A Bizottságnak a nem kötelező erejű jog alakítása során figyelembe kellene vennie az arányosságot, és annak a helyi szintre kifejtett gyakorlati hatását. Az Európai Közigazgatási Intézet (EIPA) legfrissebb, „The Institutional Impacts of EU Legislation on Local and Regional Governments, A Case Study of the 199/31/EC Landfill Waste and 2004/18/EC Public Procurement Directives” címmel megjelent tanulmánya is többek között a nem kötelező erejű jog alkalmazását kifogásolja: „using soft law to regulate very important aspects of the Directive is another important shortcoming: it is not possible to foresee the institutional impact of soft law” („*a másik fontos hiányosság a „soft law” eszközök alkalmazása az irányelv nagyon fontos szempontjainak szabályozására: lehetetlen megjósolni a „soft law” intézményi hatását*”). A jobb jogszabályalkotásra irányuló kezdeményezés értelmében meg kellene vizsgálni a nem kötelező erejű jog hatásait, és véleményezni kellene a szubszidiaritás és arányosság kérdését (rövidített hatásvizsgálat).

Sajnos hiányzik a politikai kiegyensúlyozottság is abban, ahogy a Bizottság végrehajtja az európai közbeszerzési jogot. Míg az ökológiai és energiahatékony beszerzés területén számos kezdeményezés, kézikönyv és segédlet létezik, addig a Bizottságnak a szociális beszerzés területén kiadott utolsó közleménye 2000-ből származik, vagyis még közbeszerzési irányelvek felülvizsgálata előtt adta ki. A tisztességes beszerzés jogilag különösen összetett területén eddig csak egyetlen közlemény létezik, segédletek vagy kézikönyvek nem állnak rendelkezésre. Ezt félre lehet érteni úgy, hogy az Európai Bizottság közvetetten így határozza meg prioritásokat.

Az előadó ezért a Bizottságon belül, a Bizottság egyes szolgálatai között a közbeszerzések jobb koordinációját és a közbeszerzések területén közös, mindenki számára felismerhető stratégia kialakítását sürgeti, beleértve az egységes internetes jelenlétet is, annak érdekében,

hogy javítsák a jogszabályalkotás átláthatóságát.

Ezenfelül több kezdeményezésre lenne szükség a tapasztalatcsere megszervezéséhez, a bevált eljárások és módszerek továbbfejlesztéséhez és a tagállamokban a képzési programok megvalósításához. A képzéseknek ráadásul nem csupán a helyi ajánlatkérők felé kellene fordulnia, hanem ki kellene terjedniük a politikai döntéshozókra és más szereplőkre is, különös tekintettel a szociális szolgáltatásokkal foglalkozó nem kormányzati szervekre. Itt hasznosítani lehet a francia tapasztalatokat is, hiszen ezt a rendszert jelenleg Franciaországban tesztelik.

A jelentés kifogásolja továbbá a közbeszerzési szerződések odaítélésével foglalkozó, Bizottságon belüli tanácsadó csoport összetételével és munkaeredményeivel kapcsolatos átláthatóság hiányát, és felszólítja a Bizottságot, hogy gondoskodjon a nagyobb átláthatóságról mind ennek a bizottságnak, mind pedig köz-magán társulásokkal foglalkozó tervezett új bizottságnak a tekintetében.

A közsféra szereplői közötti partnerségek jogi tisztázása az Európai Bíróság révén

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével megváltozott a jogi helyzet. Mindenekelőtt a helyi és regionális önkormányzatok szerepét erősítették meg. Első alkalommal ismerték el az Európai Unió elsődleges joganyagában a „helyi és regionális önkormányzatokhoz” való jogot (EUSz. 4. cikk (2) bekezdés).

„Az Unió tiszteletben tartja a tagállamoknak a Szerződések előtti egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is.”

Az általános érdekű szolgáltatásokról szóló új jegyzőkönyv (26. jegyzőkönyv) is hangsúlyozza az 1. cikkében: „a nemzeti, regionális és helyi hatóságok alapvető szerepét és széles mérlegelési jogkörét a tekintetben, hogy a felhasználók igényeihez a lehető legközelebb álló módon hogyan gondoskodjanak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve megszervezéséről.”

Az Európai Unió Bírósága már az új szerződés hatálybalépését megelőzően több ítéletében foglalkozott az önkormányzatisághoz való joggal, és felhívta a figyelmet arra, „hogy a közjogi hatóság közfeladatait saját eszközeivel is végrehajthatja, anélkül hogy köteles lenne igénybe venni a szolgálataihoz nem tartozó, külső jogalanyokat, és hogy ezt más közjogi hatóságokkal együttműködve is megteheti” (C-480/06. sz. Stadtwerke Hamburg-ügy). Az Európai Unió Bírósága ezzel erősítette az önkormányzatok és a helyi közösségek választási szabadságát. Az ítéletek azonban nem jelentenek általános engedélyt az önkormányzatok közötti bármilyen jellegű együttműködéshez. Az Európai Unió Bírósága a következő feltételek fennállása esetén úgy tekinti, hogy a közsféra szereplői közötti partnerségi kapcsolatokra, mint például az önkormányzatok közötti együttműködésekre vagy a tagállamon belüli együttműködésekre nézve nem kell alkalmazni a közbeszerzési jogot:

1. egy minden település számára kötelező közszolgáltatási feladat közös ellátásáról van szó,
2. a tevékenységet kizárólag közjogi alanyok látják el magánfél közreműködése nélkül,
3. ha a tevékenységet lényegében az érintett közjogi alanyok számára végzik.

Ezenkívül az Európai Unió Bírósága megerősítette, hogy a közsféra szereplői közötti partnerségi kapcsolatok létesítésének pusztának lehetősége nem jelent akadályt a magánrészeseledés előtt, feltéve, hogy a megbízás odaítélésének időpontjában nem áll fenn már konkrét szándék.

A fenti joggyakorlat egyik kötelező következménye kell legyen, hogy a Bizottság ezeken a

területeken eltekint a tagállamok ellen a Szerződés megsértése miatti eljárás kezdeményezésétől, és a Parlamenttel és az érintett felekkel közösen megkezdi a munkát az Európai Bíróság joggyakorlatának konszolidálása érdekében. Ez a jelentés szolgáltatja ehhez az első elemet.

A szolgáltatási koncessziók jogi tisztázása

A szolgáltatási koncessziókat a felülvizsgált irányelvekben első alkalommal határozták meg, mégpedig olyan szerződéseként, amelyek esetében „a szolgáltatás ellenszolgáltatása vagy kizárólag a szolgáltatás hasznosításának joga, vagy e jog pénzbeli ellenszolgáltatással együtt.” A szolgáltatási koncessziókat az európai jogalkotók kifejezetten kivették a közbeszerzési irányelvek hatálya alól annak érdekében, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítsanak az ajánlatkérőknek és az ajánlattevőknek, és hogy figyelembe vegyék a tagállamokban a különböző jogi kultúrát és jogi hagyományokat. A fentieket az Európai Bíróság legújabb ítéleteiben is megerősítette (a C-206/09 sz. Eurawasser-ügyben 2009.09.10-én hozott ítélet). A szolgáltatási koncessziók nem tartoznak a közbeszerzési irányelvek hatálya alá, hanem csupán a Szerződések „könnyebb” rendszere vonatkozik rájuk. Az Európai Bíróság fenti ítéletében közelebbről pontosította a kockázatok áthárításának fogalmát. Az Európai Bíróság véleménye szerint a vízgazdálkodásban nem zárja ki a szolgáltatási koncessziókat, hogy a használati jogviszonyt rendeletben szabályozzák, és a használati jogviszonyt a vízellátási és szennyvíz-elvezetési közhálózatokra történő csatlakozás és e hálózatok igénybevételeinek kötelezővé tételével egészítik ki. A gazdasági kockázat, amelynek egy szolgáltatási koncesszió esetében fenn kell állnia, korlátozott mértékben is jelentkezhet. Az Európai Bíróság megerősíti, hogy az ajánlatkérő szervek számára lehetővé kell tenni, hogy a szolgáltatásnyújtásról koncesszió útján gondoskodjanak, ha úgy ítélik meg, hogy az az érintett közszolgáltatás biztosításának legjobb módja. Az Európai Unió Bírósága ily módon tisztázott egy további kérdést, amely gyakran volt jogviták tárgya.

A magán- és közszféra közötti partnerségek területének tisztázása

A Bizottságnak és az Európai Bíróságnak köszönhetően más területeken is sikerült átláthatóbb helyzetet teremteni. Mind a Bizottság magán- és közszféra közötti partnerségekről szóló 2008. évi közleménye, mind az Európai Bíróság 2009. október 15-i ítélete (C-1906/08 sz. Acoset-ügy) megállapította, hogy a magán- és közszféra között újonnan alapított partnerség megbízásához, és a partnerségre meghatározott feladatok átruházáshoz nincs szükség kettős eljárásra. Mindazonáltal a következő feltételeknek kell teljesülniük ahhoz, hogy a korábban ebből a célból alapított vegyes, köz- és magántulajdonban lévő vállalatra a közbeszerzési jog alkalmazása nélkül lehessen átruházni koncessziót:

- miután megvizsgálták a pénzügyi, műszaki, működési és igazgatástechnikai követelményeket, valamint az ajánlatnak az elvégzendő szolgáltatással kapcsolatos jellemzőit, a magánfél kiválasztása közbeszerzési eljárással történik;
- ezenkívül a vegyes tulajdonban álló társaság fő tevékenységének a koncesszió teljes időtartama alatt változatlanul kell maradnia; az Európai Bíróság szerint a fő tevékenység vagy a társaságra ruházott feladat jelentős módosulása esetén kötelező jelleggel közbeszerzési eljárást kell indítani.

Ily módon a magán- és közszféra közötti partnerségek területén is jogilag egyértelmű helyzet jött létre.

Városrendezés

Azonban még nem sikerült minden problémát megoldani. Jelenleg egészen különleges problémát jelent a városrendezés területe. A városrendezés területén az Európai Bíróság C-220-05 sz. Roanne-ügyben hozott ítéletét követően mindenekelőtt a német bíróságok eltérő értelmezése miatt a közbeszerzési irányelvek hatályát olyan területekre terjesztették ki, ahol az irányelvek alkalmazását tulajdonképpen nem irányozták elő. A helyi közigazgatási szervek számára mégis lehetővé kell tenni, hogy építési telkeket feltételekkel (például annak kikötésével, hogy a telket két éven belül be kell építeni) adjanak el anélkül, hogy ezt az eladást a közbeszerzés feltételei szerint európai szinten pályázat formájában kelljen kiírniuk. Ellenkező esetben fennáll a veszélye annak, „*hogy bármennyire is értelmetlennek tűnik, el kell ismerni, hogy minden városrendezési tevékenység az irányelv hatálya alá tartozik: Mivel a beépítési lehetőségeket szabályozó intézkedések per definitionem alapvetően módosítják az adott ingatlanok értékét.*” (Idézet Paolo Mengozzi főtanácsnoknak a 2009.11.17-én az Európai Bíróság elé terjesztett indítványából).

Soha nem vették tervbe, hogy a közbeszerzési irányelveket ilyen esetekre alkalmazzák, és remélhetőleg a Bíróság csatlakozni fog a főtanácsnok indítványához.

Fenntartható és innovatív beszerzés

Míg az ökológiai beszerzés területén számos segédlet létezik, mint például a zöld közbeszerzési útmutató (GPP Toolkit), a „Procura+” nemzetközi kampány vagy a „TopTen Pro”, amelyek segítséget nyújtanak a hatóságoknak és más közintézményeknek a fenntartható beszerzéssel kapcsolatban, és emellett a Bizottság közleményt adott ki az innovatív beszerzés területén a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésről, illetve a vezető piacok kezdeményezéséről, addig teljesen hiányoznak a hasonló kezdeményezések a társadalmi szempontból felelős beszerzések területén. A Lisszaboni Szerződés azonban megerősítette a szociális Európa fontosságát is. Különösen az Európai Unióról szóló szerződés új 3. cikkének (3) bekezdése, valamint a jogilag most már kötelező erejű alapjogi charta bővíti ki az Európai Unió eddig tisztán gazdasági irányultságát kötelező érvényű szociális célokkal. Ennek tükröződnie kell a Bizottság kezdeményezéseiben is.

Különösen a társadalmilag felelős beszerzés területe sínyli meg azt, hogy a szociális kritériumok lényegében a gyártási folyamatra vonatkoznak, a végtermékben a legtöbbször már nem felismerhetőek, és ezért a globalizált termelés és a összetett szállítói láncok mellett nehezebben ellenőrizhetőek. Még bonyolultabbá és áttekinthetlenebbé válik a helyzet azáltal, hogy ajánlati felhívás esetén a gyártók által kiállított tanúsítványok benyújtását is lehetővé kell tenni, hogy ne vétsenek a megkülönböztetés tilalma ellen. A gyártók által kiállított tanúsítványok ellenőrzése azonban túlságosan megterheli a legtöbb ajánlatkérő szervezet. Egy kézikönyv kidolgozása mellett ezért a Bizottságnak tervbe kellene vennie a pontosabb és jobban ellenőrizhető kritériumok meghatározását, valamint egy termékspecifikus kritériumokat tartalmazó adatbázis elkészítését is. Megfontolás tárgyává kellene tenni egy európai szintű szolgáltatóközpont kialakítását, amely termékcsoportokra vonatkozó kritériumokat dolgozna ki és ellenőrizné azokat, és amelyhez adott esetben a panaszokkal kapcsolatban peren kívüli döntőbizottságként is lehetne fordulni.

A közbeszerzési irányelvek felülvizsgálata

Általánosságban kívánatos lenne, hogy a Bizottság a közbeszerzési irányelvek tervezett felülvizsgálata során figyelembe vegye az említett tényezőket, és a felülvizsgálat alkalmával tisztázza a tagállamokban az irányelvek átültetése során mutatkozó jogi és gyakorlati hiányosságokat, valamint a közbeszerzési jog alkalmazása során fennálló jogbizonytalanságokat. Kívánatos lenne továbbá annak tisztázása, hogy az Európai Unió ezen

a területen hol és miként tud hozzájárulni az adminisztráció egyszerűsítéséhez. Ez természetesen feltételezi a jelenlegi terhek mielőbbi és objektív elemzését. A terhek elemzését magától értetődően minden szereplő széles körű részvételével kellene elvégezni. Mindazonáltal óva intünk attól, hogy most vegyék tervbe a közbeszerzési irányelvek felülvizsgálatát. Az irányelvek felülvizsgálata ebben az időpontban különböző okokból kifolyólag elhamarkodott lenne. Egyrészt a közbeszerzésről szóló irányelvek felülvizsgálatába feltétlenül be kellene vonni a jogorvoslati irányelvet is, hogy fellépjenek a közbeszerzés területén a jog további szétaprózódása ellen. A jogorvoslati irányelvet azonban még nem ültették át minden tagállamban, és még nem lehet megítélni az irányelvnek a közbeszerzésre kifejtett gyakorlati hatását. Másrészt a tagállamok jelenleg mély gazdasági és pénzügyi válságban vannak, a válságnak alig kiszámíthatóak az önkormányzati szintre gyakorolt hatásai, és ezek egész biztosan tovább fognak erősödni a következő években. Ilyen időkből a közbeszerzések jogalapjának módosítása további bizonytalanságokat, és az ajánlati felhívásokban pedig késedelmét okozna. Ezt pedig mindenki megsínylené.

24.2.2010

VÉLEMÉNY A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzéseket érintő új fejleményekről
(2009/2175(INI))

A vélemény előadója: Oldřich Vlasák

JAVASLATOK

A Regionális Fejlesztési Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. rámutat, hogy noha a helyi és regionális hatóságok Európa legnagyobb beszerzői közé tartoznak és ezért jelentős szerepet játszanak a közbeszerzési szabályok végrehajtásában, a versenyjogi és a közbeszerzési szabályok összetettsége következtében a jogi kerettel és annak végrehajtásával kapcsolatos szakértelem, a megfelelő képzés és a közbeszerzési iránymutatások terén gyakran hiányosságok tapasztalhatók a nemzeti szint alatti hatóságoknál; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a közbeszerzési szabályokra – többek között olyan specifikus szempontokra, mint a szociális, környezetvédelmi, sokszínűségi és egyenlőségi kritériumokra – vonatkozó tanfolyamokat, és e szabályok megértésének, illetve a helyi és regionális hatóságok igazgatási képességeinek javítása érdekében ösztönözzék az információs és kommunikációs technológiák alkalmazását; ezzel összefüggésben felveti a helyi és a regionális hatóságok közötti együttműködésen alapuló, regionális szintű közbeszerzési csoportosulások létrehozásának lehetőségét, ami a kapcsolatok és a kölcsönös tapasztalat- és információcsere révén jelentősen növelné a közbeszerzés hatékonyságát és eredményességét; továbbá rámutat, hogy képzések bevezetésével, tájékoztatással és nyilvánosság biztosításával folytatni kell a regionális és helyi szintű korrupció feltárására és visszaszorítására irányuló erőfeszítéseket;
2. hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentéseiben – így a 2008-as pénzügyi évről szóló éves jelentésében is – rendszeresen megállapítja, hogy a strukturális alapokból és a kohéziós alapból társfinanszírozott európai projektek megvalósítása során előforduló hibák vagy szabálytalanságok két fő oka közül az egyik az uniós közbeszerzési szabályok be nem tartása; ezzel összefüggésben

hangsúlyozza, hogy a szabálytalanságok gyakran az uniós szabályok nem megfelelő átültetéséből és a tagállamok által alkalmazott szabályozás eltéréseiből erednek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a regionális és helyi hatóságokkal együttműködve vizsgálják felül a közbeszerzésre vonatkozó különböző szabályozásokat e szabályok egységesítése és a közbeszerzés teljes jogi keretének egyszerűsítése érdekében, elsősorban a hibakockázat csökkentésére és a strukturális alapok felhasználása hatékonyságának növelésére;

3. úgy véli, hogy nem csupán a költségek és az összetettség jelenthetnek korlátozó tényezőket, hanem a közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges idő, valamint a különböző szereplők által gyakran megakasztott, hosszadalmas fellebbezési eljárások formáját öltő bírósági eljárások kockázata is, következésképpen üdvözli, hogy a gazdasági fellendülési terv lehetővé teszi, hogy a nagyobb közbeszerzési projektekre a közbeszerzésről szóló irányelvekben meghatározott eljárások gyorsított változatait alkalmazzák 2009-ben és 2010-ben; felhívja a tagállamokat, hogy használják ki az eljárást, és nyújtsanak segítséget a helyi és regionális hatóságok számára ezen eljárások végrehajtásában és alkalmazásában, minden esetben biztosítva a rendes közbeszerzési szabályokkal és rendeletekkel való összhangot;
4. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a strukturális alapokkal kapcsolatban a gyorsított eljárások alkalmazásának lehetőségét a 2010 utáni időszakra is, valamint a beruházások serkentése érdekében az ideiglenes küszöbérték-emelés meghosszabbításának lehetőségét;
5. fájjalja, hogy némely esetben a strukturális alapokból a köz- és a magánszféra partnerségének keretében végrehajtható infrastruktúrális projektekre és a nemzeti szint alatti közbeszerzés alapján magánszereplőkkel kötött kapcsolódó szerződésekre biztosított összegek – a rendkívül összetett közbeszerzési eljárások következtében – azt eredményezték, hogy a korábban az infrastruktúrális fejlesztés finanszírozására rendelkezésre álló európai uniós támogatások csökkentek; úgy véli, hogy amennyiben az Európai Unió meg akarja teremteni az esélyeket arra, hogy az infrastruktúrát és a minőségi szolgáltatásokat érintő szükséges beruházások megvalósuljanak, a köz- és a magánszféra partnerségének akadályait fel kell számolni; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a közbeszerzésekre és a strukturális alapokra vonatkozó végrehajtási szabályok egységes keretet szabjanak a köz- és a magánszféra partnerségei számára valamennyi érdekelt fél jogbiztonságának megteremtése, valamint az állami költségvetésekre gyakorolt nyomás mérséklése érdekében, a társfinanszírozás elvével összefüggésben és a világszintű gazdasági válságot követő időszakban;
6. elismeri a helyi és regionális hatóságok azon jogát, hogy a közszolgáltatások biztosításának legmegfelelőbb módját demokratikus módon, magánszektorból érkező partner bevonása nélkül válasszák meg, ideértve a tulajdonukban lévő vagy ellenőrzésük alatt álló vállalkozások igénybevételére vonatkozó határozatokat is; úgy véli, hogy az önkormányzatok vagy egyéb közintézmények közötti, szolgáltatások nyújtását célzó együttműködést kötelező pályáztatás nélkül is a szolgáltatások nyújtásának jogszerű módjaként kellene elfogadni, és hogy a nemzeti szint alatti szereplőknek lehetőséget kellene kapniuk a közszolgáltatás-nyújtással kapcsolatos feladatok tulajdonukban lévő vagy általuk ellenőrzött vállalkozásokra való átruházására;

7. rámutat arra, hogy a Bizottság közbeszerzésre vonatkozó kezdeményezéseit jobban össze kell hangolni annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe az európai közbeszerzési irányelvekkel való összhang, jogi problémákat okozva a szereplők számára; ezzel összefüggésben felszólít a Bizottságon belüli koordináció javítására, többek között egy világos szerkezetű, egységes weboldal létrehozásával, amely előmozdítaná a jogalkotási átláthatóságot e területen;
8. hangsúlyozza, hogy a kis- és középvállalkozások (kkv-k) támogatására irányuló általános uniós célkitűzésekkel összhangban bátorítani kell a kkv-kat a helyi és a regionális hatóságok által lefolytatott közbeszerzési eljárásokban való részvétellel; rámutat, hogy a kkv-k fokozott részvételét a megfelelő tájékoztatás, tanácsadás és képzés, valamint a gyakorlati segítségnyújtás segítségével lehet biztosítani;
9. egyetért azokkal az aggályokkal, amelyeket számos helyi hatóság is megfogalmazott a Bíróság városfejlesztéssel kapcsolatos határozatainak¹ értelmezésére adott válaszként; határozottan úgy véli, hogy a közbeszerzési szabályok operatív és jogi szempontból szigorú alkalmazása akadályozhatja a városfejlesztést; felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és a regionális és helyi hatóságokkal szoros együttműködésben dolgozza ki a megfelelő közbeszerzési szabályokat, amelyek elég egyértelműek ahhoz, hogy az ajánlatkérő szervek meg tudják állapítani, mely építési beruházásra irányuló szerződéseket és koncessziókat kell pályáztatni, és így meg tudják különböztetni ezeket az építési beruházásra irányuló szerződésektől, koncesszióktól és városfejlesztési projektektől, amelyekre e szabályok nem alkalmazandók, és így lehetővé válják a közszféra és a magánszektor közötti földszerződések szükségtelen pályáztatás nélküli megkötése anélkül, hogy veszélybe kerülne a helyi hatóságok hatásköre és azon joga, hogy saját területük fejlesztésének módjáról maguk döntsenek; nagy érdeklődéssel várja a Bíróságnak a C-451/08. sz. ügyben hozandó ítéletét; egyetért a Bíróság főtanácsnokának a C-451/08. számú ügyben 2009. november 17-én kifejtett álláspontjával: „Ezeket a széleskörű és nagyratörő célokat figyelembe kell venni az irányelv értelmezése során, de nem szabad azt feltételezni, hogy az intézkedés céljára való tekintettel hatályát a végtelenségig ki lehet terjeszteni.” (35. bekezdés); ellenkező esetben fennáll a veszélye annak, hogy „valamennyi várostervezési tevékenység az irányelv hatálya alá esik, mivel az építési munkálatok esetleges kivitelezéséről szóló rendelkezések – természetükből adódóan – alapvetően megváltoztatják a kérdéses földterület értékét”.

---

¹ Az Európai Bíróság (első tanács) 2007. január 18-i ítélete a C-220/05. számú, Jean Auroux és mások kontra Commune de Roanne ügyben.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	22.2.2010
A zárószavazás eredménye	+ : 39 - : 1 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Catherine Bearder, Jean-Paul Basset, Sophie Briard Auconie, Zuzana Brzobohatá, Alain Cadec, Ricardo Cortés Lastra, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Viktor Uspaskich, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Vasilica Viorica Dăncilă, Karin Kadenbach, Heide Rühle, Peter Simon, László Surján, Evžen Tošenovský, Sabine Verheyen

2.3.2010

VÉLEMÉNY A NEMZETKÖZI KERESKEDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság részére

a közbeszerzéshez kapcsolódó újításokról
(2009/2175(INI))

A vélemény előadója: Małgorzata Handzlik

JAVASLATOK

A Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság felhívja a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy a belső piac és a nemzetközi piacok egyre nagyobb mértékben egymásba fonódnak; e tekintetben úgy véli, hogy az uniós belső piac jogalkotóinak és az Unió nemzetközi kereskedelmi tárgyalóinak tevékenységük ellátása során tekintetbe kell venniük a lehetséges kölcsönös következményeket, továbbá olyan következetes politikát kell követniük, amelynek mindenkor az Unió értékei – így az átláthatóság, a korrupcióval való meggyőződéses szembehelyezkedés és a szociális és emberi jogok támogatása – előmozdítására kell irányulnia a közbeszerzési politikákat illetően; a szinergiahatások ösztönzése érdekében felkéri a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottságot és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot, hogy tartsanak közös megbeszéléseket;
2. hangsúlyozza, hogy a megfelelő kormányzati beszerzési keret előfeltételét képezi a tisztességes és szabad versenyre irányuló piacnak, és segít a korrupció leküzdésében;
3. úgy véli, hogy a nemzetközi szintű közbeszerzésekhez való piaci hozzáférés tekintetében egy olyan többoldalú megállapodás, mint a kormányzati beszerzési megállapodás (GPA) a legjobb eszköz az egyenlő versenyfeltételek biztosítására az európai vállalkozások számára; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy zárja le az 1996-ban hatályba lépett GPA felülvizsgált változataként 2006-ban elfogadott ideiglenes szövegről szóló tárgyalásokat, valamint hogy folytassa a nagyratörő GPA-ról történő megegyezés létrejöttelére irányuló erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy a GPA preambulumban és V. cikkében elismeri a fejlődő országokkal szemben alkalmazott különleges és megkülönböztetett bánásmódot;

4. sürgeti a GPA-bizottság 22 megfigyelő státuszú államát, hogy gyorsítsák meg a GPA-hoz való csatlakozási eljárásukat;
5. úgy véli, hogy az uniós közbeszerzési piac világszinten továbbra is a legnyitottabb közbeszerzési piac;
6. fájjalja, hogy nemzetközi partnereink még nem nyitották meg belső közbeszerzési piacukat az uniós vállalkozások előtt olyan módon, ahogyan az EU belső piaca nyitva áll a harmadik országok vállalkozásai számára; mélységes sajnálatának ad hangot amiatt, hogy főbb kereskedelmi partnereink olyan közbeszerzési gyakorlatokat alkalmaznak, amelyek megkülönböztetik a harmadik országok közbeszerzési szerződéseire pályázó uniós beszállítókat; fájjalja, hogy néhány kulcsfontosságú kereskedelmi partner – többek között néhány GPA-tag – a közbeszerzések területén protekcionista intézkedéseket hoz;
7. sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen többet az európai kkv-k nemzetközi közbeszerzésekben betöltött szerepének növelése érdekében, és fokozza az európai kkv-kkal szembeni megkülönböztetés megelőzésére irányuló erőfeszítéseit azáltal, hogy az egyes GPA-tagok (például az Egyesült Államok és Kanada) által alkalmazott egyedi rendelkezésekhez hasonlókat vezet be; megállapítja, hogy a mind az átláthatóság, mind a nemzeti közbeszerzési piacokhoz való hozzáférés javítását célzó intézkedések hozzásegítenék a kkv-kat az e piacokhoz való hozzáféréshez;
8. miközben globális szinten erőteljesen érvel a közbeszerzések területére vonatkozó protekcionista intézkedések ellen, e téren határozottan hisz a viszonyosság és az arányosság elvében; felhívja a Bizottságot, hogy partnereink arra történő ösztönzése érdekében, hogy az európai vállalkozások számára kölcsönös és arányos piaci hozzáférést kínáljanak, vegye fontolóra az EU közbeszerzési piacának egyes részeihez történő hozzáférést érintő arányos és célzott korlátozások bevezetését azon kereskedelmi partnerekre vonatkozóan, amelyek az uniós piac nyitottságát élvezik, ugyanakkor saját piacukat nem szándékoznak megnyitni az uniós vállalkozások előtt;
9. felhívja a figyelmet a 2004/17/EK irányelv 58. és 59. cikkének rendelkezéseire; felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a Bizottság azon problémákról történő tájékoztatásának lehetőségét, hogy vállalkozásaik nem jelenhetnek meg harmadik országok piacain, továbbá felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon hatékony intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az Unió vállalkozásai valóban hozzáférjenek a harmadik országok piacaihoz;
10. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a WTO újratárgyalt kormányzati beszerzési megállapodásába (GPA) olyan záradék kerüljön, amely lehetővé teszi az Európai Unió számára, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélésekor előnyben részesítsék a kkv-kat, összhangban a megállapodás más aláíró államai által alkalmazott rendelkezésekkel;
11. az Európai Unió nemzetközi közbeszerzések területére vonatkozó kötelezettségvállalásaival összefüggésben továbbá hangsúlyozza, hogy a közbeszerzések területén meg kell erősíteni a korrupció elleni mechanizmusokat, és felhívja a figyelmet arra, hogy az erőfeszítéseket a közpénzek átlátható és tisztességes felhasználásának biztosítására kell összpontosítani;

12. felhívja a Bizottságot, hogy mérje fel annak lehetőségét, hogy a fenntartható fejlődés előmozdításának eszközeként a zöld közbeszerzést használják;
13. felhívja a Bizottságot azon lehetőség felmérésére, hogy a nemzetközi partnerekkel kötött közbeszerzési megállapodásokba olyan rendelkezéseket illesszenek be, amelyek előírják az egyezményekben és nemzetközi megállapodásokban rögzített alapvető emberi jogi kötelezettségek betartását.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	23.2.2010
A zárószavazás eredménye	+ : 16 - : 5 0 : 5
A zárószavazáson jelen lévő tagok	William (The Earl of) Dartmouth, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Catherine Bearder, José Bové, George Sabin Cutaș, Mário David, Salvatore Iacolino, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Matteo Salvini, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Patrice Tirolien

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	28.4.2010
A zárószavazás eredménye	+ : 28 - : 0 0 : 8
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Cristian Silviu Buşoi, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Christian Engström, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Alan Kelly, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Kurt Lechner, Toine Manders, Mitro Repo, Robert Rochefort, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Andreas Schwab, Róza Gräfin Von Thun Und Hohenstein, Kyriacos Triantaphyllides, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Pascal Canfin, Cornelis de Jong, Frank Engel, Anna Hedh, Othmar Karas, Emma McClarkin, Catherine Soullie, Anja Weisgerber, Kerstin Westphal
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Edward Scicluna